

Załącznik do uchwały Nr XLI/409/2014
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 30 kwietnia 2014 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I EFEKTÓW PRACY POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE
W INOWROCŁAWIU W 2013 ROKU
ORAZ ZESTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej ustawą, zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu. Ustawa wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatu w zakresie pracy z rodziną biologiczną, co należy do zadań własnych gmin, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej.

Art. 182 ust. 5 ustawy stanowi: „Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.”

W Powiecie Inowrocławskim Zarządzeniem Nr 77/2011 Starosty Inowrocławskiego z 10 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Art. 76 ust. 15 ustawy stanowi: „Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy”.

I. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Rada Powiatu Inowrocławskiego Uchwałą Nr XVIII/177/12 z 30 marca 2012 r. przyjęła Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Inowrocławskiego na lata 2012-2014, który zakłada powstawanie w każdym roku nowych zawodowych rodzin zastępczych

Uwzględniając lokalne uwarunkowania i możliwości finansowe powiatu, Program ustanawia kierunki działań w perspektywie trzyletniej, których głównym celem jest zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci.

Głównym celem Programu jest „Stworzenie warunków dla skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na jej formy rodzinne”.

Wśród instytucji sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem szczególne miejsce powinny zajmować rodzinne formy. Mają one ogromną przewagę nad instytucjonalnymi formami nie tylko z uwagi na skutki społeczne, w tym przede wszystkim dobro dziecka, ale także z punktu widzenia skutków ekonomicznych. Koszty opieki i wychowania dziecka w każdej z rodzinnych form pieczy zastępczej są znacznie niższe niż w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Mając to na uwadze zakłada się, że podstawowymi formami pieczy zastępczej będą rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe oraz rodzinne domy dziecka.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Stan rodzin zastępczych na 1 stycznia 2013 r. - 170 rodzin zastępczych, w których przebywało 219 dzieci. Stan rodzin zastępczych na 31 grudnia 2013 r. – 172 rodziny zastępcze, w których przebywało 224 dzieci.

W 2013 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wypłacało świadczenia 194 rodzinom zastępczym, w których przebywało 261 dzieci, w tym rodzin niezawodowych było 54 i przebywało w nich 66 dzieci oraz 7 zawodowych rodzinach zastępczych, w których przebywało 22 dzieci. Utworzonych zostało 24 nowych rodzin z 42 dziećmi, w tym 1 zawodowa rodzina zastępcza.

Poniżej w tabeli przedstawiono liczbę rodzin zastępczych w poszczególnych gminach.

Nazwa gminy	liczba rodzin zastępczych	liczba dzieci
Dąbrowa Biskupia	2	2
Inowrocław	14	22
Gniewkowo	11	16
Janikowo	11	16
Kruszwica	15	21
Miasto Inowrocław	113	139
Pakość	13	14
Rojewo	4	8
Złotniki Kujawskie	11	23

Poniżej w tabeli przedstawiono wiek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci				
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych		
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
dzieci w wieku:	169	66	26	11	6
poniżej 1 roku	1	3	5	4	0
od 1 roku do 3 lat	6	3	7	6	0
4- 6 lat	13	7	4	2	0
7-13 lat	68	20	6	0	3
14-17 lat	60	19	4	0	3
18-24 lat	21	14	0	0	0

Poniżej w tabeli przedstawiono okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
	dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
rodziny zastępcze spokrewnione	169	5	4	8	13	11	128
rodziny zastępcze niezawodowe	66	1	4	4	8	5	44
rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	26	1	1	4	5	3	12
pogotowia rodzinnego	11	2	2	4	3	0	0
specjalistyczną	6	0	0	0	3	3	6

Poniżej w tabeli przedstawiono powody umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci				
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych		
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	169	66	26	11	6
sieroctwa	6	5	0	0	0
pólsieroctwa	20	12	0	0	0
uzależnienia rodziców, w tym:	64	18	12	4	6
od alkoholu	64	18	12	4	6
przemocy w rodzinie	1	0	0	0	0
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	41	14	9	4	0
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	8	5	3	2	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	5	2	0	0	0
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	13	8	0	0	0
ubóstwo	2	0	0	0	0
inne	4	1	2	1	0
dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0
małoletnie matki	5	1	0	0	0

W omawianym okresie rozwiązaniu uległy 22 rodziny zastępcze, w których przebywało 37 dzieci, w tym 19 dzieci usamodzielniało się, 5 dzieci powróciło do rodziców, 3 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 5 dzieci trafiło do innych rodzin zastępczych, 5 dzieci trafiło do rodziny adopcyjnej.

Na dzień 1 stycznia 2013 r. w 7 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, którym wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną zapewnia Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu, przebywało 114 dzieci, w tym 6 z terenu innych powiatów.

We wrześniu 2013 r. otwarto dwie nowe placówki opiekuńczo-wychowawcze w Jaksicach i Gniewkowie, do których przeniesiono wychowanków z reorganizowanej placówki w Gniewkowie. Na dzień 31 grudnia 2013 r. w 8 placówkach przebywało 107 dzieci, w tym 8 z terenu innych powiatów.

W 2013 r. w placówkach przebywało w sumie 158 dzieci. Wydano 48 skierowań.

Poniżej w tabeli przedstawiono wiek dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych				
	ogółem	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego	typu specjalistyczno- terapeutycznego	typu rodzinnego
dzieci w wieku:	158	158	0	0	0
poniżej 1 roku	5	5	0	0	0
od 1 roku do 3 lat	15	15	0	0	0
4-6 lat	13	13	0	0	0
7-13 lat	45	45	0	0	0
14-17 lat	51	51	0	0	0
18-24 lat	29	29	0	0	0

Poniżej w tabeli przedstawiono okres przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
dzieci umieszczone w placówce ogółem	do 3 miesiące	powyżej 3 do 6 miesiące	powyżej 6 do 12 miesiące	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
158	15	9	29	24	33	48

Poniżej w tabeli przedstawiono powody umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na skutek	liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych				
	ogółem	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego	typu specjalistyczno- terapeutycznego	typu rodzinnego
Dzieci umieszczone w placówce, z tego na skutek:	158	158	0	0	0
sieroctwa	0	0	0	0	0
pólsieroctwa	0	0	0	0	0
uzależnienia rodziców, w tym:	54	54	0	0	0
od alkoholu	54	54	0	0	0
przemocy w rodzinie	5	5	0	0	0
bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	45	45	0	0	0
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	12	12	0	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	16	16	0	0	0
nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	3	3	0	0	0
ubóstwa	0	0	0	0	0
inne	19	19	0	0	0
dzieci cudzoziemców	1	1	0	0	0
małoletnie matki	3	3	0	0	0

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu pomaga zaplanować proces usamodzielnienia tak, by przebiegał on sprawnie i zakończył się sukcesem.

Stosowanie do treści art. 145 ust. 4 przywołanej ustawy warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Osobie usamodzielnianej przysługują następujące formy pomocy.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie – przysługuje po ukończeniu nauki. Wysokość ww. pomocy uzależniona jest od liczby lat przebywania w rodzinie zastępczej lub placówce. Pomoc ta przysługuje osobie przebywającej w spokrewnionej rodzinie zastępczej przez okres co najmniej 3 lat i nie może być niższa niż 3 300 zł. Dla usamodzielnianych wychowanków, opuszczających niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze pomoc ta wynosi minimum 1 650 zł jeśli wychowanek przebywał w pieczy ponad rok i nie mniej niż 6 600zł w przypadku przebywania w pieczy ponad trzech lat.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 500 zł miesięcznie – przysługuje wychowankom do 25 roku życia, jeżeli kontynuują naukę. Pomoc ta przysługuje, jeżeli usamodzielniany wychowanek przebywał w spokrewnionej rodzinie zastępczej ponad trzy lata lub ponad rok w przypadku wychowanków pozostałych form pieczy zastępczej.

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje w przypadku, gdy osoba usamodzielniana:

- kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie,
- zmieniła trzykrotnie bez uzasadnionych powodów, na tym samym poziomie kształcenia, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu,
- została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych przysługuje wychowankom kontynuującym naukę zamieszkałym w mieszkaniach chronionych, bursach i wynajmującym mieszkania.

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie – przysługuje wychowankom rodzin i placówek i wynosi minimum 1 500 zł a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie mniej niż 3 000 zł.

4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Wszystkie rodziny zastępcze objęte są pomocą koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej lub pracowników socjalnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu, którzy na bieżąco udzielają pomocy merytorycznej przy rozwiązywaniu codziennych problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny zastępczej. Opiekunowie zastępczy korzystają również ze specjalistycznej pomocy psychologicznej i prawnej.

Na zlecenie sądu koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zdiagnozowali sześć środowisk kandydatów na spokrewnioną rodzinę zastępczą i wystawili stosowne opinie.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili kwalifikację 17 kandydatów na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych, która obejmowała sprawdzenie warunków formalnych określonych art. 42 ust. 1-3 ustawy. Do szkolenia zakwalifikowanych zostało 12 osób. W prasie lokalnej jak i na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu umieszczona została informacja o szkoleniach dla rodzin zastępczych i zaproszenie do współpracy. W 2013 r. zorganizowano dla rodzin zastępczych kilka imprez i spotkań. 8 czerwca w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowano wyjazd rodzin zastępczych powiatu inowrocławskiego do Teatru „Baj Pomorski” w Toruniu na spektakl interaktywny pt. „Czerwony Kapturek”. W sierpniu dzieci z rodzin zastępczych zwiedzały Drukarnię POZKAL w Inowrocławiu, gdzie mogły zapoznać się ze specyfiką pracy tego zakładu. 13 grudnia odbyło się spotkanie opłatkowe dla rodzin zastępczych. Uroczystość odbyła się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu przy ul. Mątewskiej 17. Dzieci ze Szkoły Podstawowej w Złotnikach Kujawskich wystawiły jasełka, wcześniej przekazały zebrane podarunki dla milusińskich przebywających w rodzinach zastępczych. Każda rodzina uczestnicząca w spotkaniu otrzymała od Św. Mikołaja prezent. Zawodowa rodzina zastępcza Państwa Saja śpiewem kolęd uświetniła uroczystość.

5. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Na przełomie 2012 i 2013 r. Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu został zreorganizowany, czego wynikiem było przekształcenie dotychczasowych domów dziecka i grup wychowawczych w samodzielne placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego. Placówkom tym wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną zapewnia Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu przy ul. Bolesława Krzywoustego 15. W strukturach Ośrodka od 2013 r. funkcjonuje 8 placówek ze 110 miejscami statutowymi, w których przebywają dzieci umieszczone na podstawie postanowień sądów, są to:

- 1) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 1 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Ewa” przy ul. Konwaliowej 6;
- 2) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 2 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Agata” przy ul. Tadeusza Śliwaka 4;
- 3) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 3 w Gniewkowie – Dom dla dzieci „Alicja” przy ul. Dworcowej 9a;
- 4) Placówka opiekuńczo-wychowawczej nr 4 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Nina” przy ul. Stanisława Kielbasiewicza 9;
- 5) Placówka opiekuńczo-wychowawca nr 5 w Orłowie – Dom dla dzieci „Julia” w Orłowie nr 52;
- 6) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 6 w Jaksicach – Dom dla dzieci „Anna” przy ul. Sportowej 4;
- 7) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 7 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Lena” przy ul. Bolesława Krzywoustego 15;
- 8) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 8 w Jaksicach – Dom dla dzieci „Karolina” przy ul. Dworcowej 18.

Pracownicy poszczególnych placówek oraz OWDiR-u zapewniali dzieciom opiekę i wychowanie oraz zaspokajali ich niezbędne potrzeby: zapewniali zajęcia wychowawcze, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym również odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne. Zapewniano dzieciom kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych. Podejmowano działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej.

Dane dotyczące funkcjonowania placówek przedstawia poniższa tabela:

Liczba wychowanków (średnia)	113
Liczba wychowanków (na dzień 31.12.2013 r.)	107
Koszt utrzymania w zł	od 3 585,94 zł do 3 850,39 zł
Stawka żywieniowa	8,85
Przeciętne wynagrodzenie w zł	2 930,98
Przeciętne zatrudnienie w etatach	86,28
Liczba osób zatrudnionych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zajmujących się opieką i wychowaniem	64

Na działalność Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu w 2013 r. wydatkowano 5 101 438,00 zł.

6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu podejmuje działania propagujące ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez następujące działania.

1. Na terenie Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu wywieszono były plakaty zachęcające do podjęcia się funkcji rodziny zastępczej.
2. Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu umieszczone były informacje, wraz z wymaganymi dokumentami, dotyczące możliwości zostania rodziną zastępczą.
3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali osobom zainteresowanym założeniem rodziny zastępczej szczegółowych informacji.
4. Informacje promujące rodzinną pieczę zastępczą jak i ogłoszenie o możliwości zgłoszenia się na szkolenie ukazały się w lokalnej prasie, w radiu oraz stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu.

W 2013 r. szkolenia dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze wg. programu „Rodzina” ukończyło 6 osób. Kandydaci odbyli 10 godzinne praktyki w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz w zawodowej rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego. Osoby te otrzymały kwalifikacje do pełnienia niezawodowych rodzin zastępczych i objęły opieką i wychowaniem 5 dzieci.

Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 sierpnia 2013 r. nr 11/2013/RZ został zatwierdzony program szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych pod nazwą „Sztuka rodzicielstwa zastępczego”, którego autorami są koordynatorzy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu. Program ten obejmuje 13 warsztatów trwających 52 godziny. W październiku 2013 r. szkolenie wg tego programu rozpoczęło 12 osób.

7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

a) grup wsparcia,

b) specjalistycznego poradnictwa.

W roku sprawozdawczym odbyły się 4 spotkania grup wsparcia dla rodzin zastępczych, na których opiekunowie zastępczy mieli możliwość wymiany doświadczeń, podniesienia swoich kwalifikacji. Pogłębione zostały informacje dotyczące pracy z dzieckiem nadpobudliwym oraz wymienione doświadczenia w leczeniu specjalistycznym małych dzieci. W październiku podczas spotkania rodzin zastępczych przeprowadzono zajęcia psychoedukacyjne dotyczące przemocy w rodzinie pn.: „Przemoc w rodzinie – dobro dziecka zależy od Ciebie”.

8. Powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W związku z wejściem w życie w 2012 r. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została podjęta przez Radę Powiatu Inowrocławskiego uchwała Nr XXVI/265/2012 z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zmian w organizacji instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Inowrocławskim, poprzez przypisanie z dniem 1 stycznia 2013 r. Ośrodkowi Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu zadań centrum organizacyjnego i administracyjno-ekonomicznego.

9. Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Realizacja zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej przypisanych powiatowi wymaga wyboru przez starostę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wyznaczenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zostało uregulowane w 2011 r.

10. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Przy umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano rodzinom zastępczym informację o stanie zdrowia dziecka, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów.

Do właściwych placówek zdrowia kierowano pisma z prośbą o przekazanie dokumentacji medycznej (historia choroby, karta szczepień) oraz przekazania informacji dotyczącej potencjalnych obciążeń zdrowotnych w rodzinie.

11. Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka; pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

W okresie sprawozdawczym przygotowano rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe w okresie sprawozdawczym przedstawiły zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Rodziny zastępcze przedstawiły również aktualne informacje dotyczące danych zawartych w art. 46 ust. 2 ustawy.

Po otrzymaniu zaświadczeń lekarskich i zebraniu potrzebnych danych, ww. rejestr został przekazany do właściwego Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

12. *Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.*

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z ośrodkami pomocy społecznej w celu zgromadzenia niezbędnej dokumentacji dziecka w tym dokumentacji medycznej, szkolnej, rodzinnej, a także dokumentacji związanej z planem pracy z rodziną biologiczną i funkcjonowaniem rodziny dziecka.

13. *Finansowanie:*

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,***
- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,***
- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.***

Do zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu należy organizowanie opieki w spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych rodzinach zastępczych poprzez:

- udzielanie wsparcia oraz pomocy pieniężnej na częściowe zaspokojenie potrzeb dzieci w tych rodzinach,
- przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej usamodzielnianym wychowankom tych rodzin,
- wypłatę wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych.

Do zadań powiatu należy również pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

W okresie sprawozdawczym na rodziny zastępcze wydatковано 3 827 008,77 zł, z czego na:

- 1) dotacje celowe w wysokości 688 182,65 zł na świadczenia i wynagrodzenia dla rodzin zastępczych dla powiatów, w których przebywało 55 dzieci pochodzących z powiatu inowrocławskiego;

Poszczególnym powiatom przekazano następujące kwoty:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota wydatkowanych środków w zł
1	Powiat Bydgoski	2	14 804,18 zł
2	Miasto Bydgoszcz	7	51 110,39 zł
3	Powiat Chełmiński	1	12 000,00 zł
4	Powiat Chojnicki i Miasto Gdańsk	2	46 248,67 zł
5	Miasto Gdynia	1	12 000,00 zł
6	Powiat Gnieźnieński	7	104 990,64 zł
7	Powiat Grudziądzki	3	23 599,92 zł
8	Powiat Gryfiński	1	11 700,00 zł
9	Powiat Kępiński	2	26 400,00 zł
10	Powiat Koniński	3	37 129,48 zł
11	Miasto Konin	2	19 764,00 zł
12	Powiat Mogileński	8	79 956,01 zł
13	Powiat Nakielski	7	146 976,39 zł
14	Powiat Rypiński	1	2 640,00 zł
15	Powiat Tczewski	1	4 358,04 zł
16	Powiat Toruński	1	13 023,60 zł
17	Miasto Toruń	1	9 202,63 zł
18	Powiat Tucholski	1	17 469,60 zł
19	Miasto Warszawa	1	21 000,00 zł
20	Powiat Żniński	3	33 809,10 zł
Razem		55	688 182,65 zł

- 2) świadczenia w wysokości 2 114 670,28 zł dla 194 rodzin zastępczych, w tym 54 niezawodowych, 24 nowo utworzonych i 7 zawodowych z powiatu inowrocławskiego, w których przebywało 267 dzieci;
- 3) usamodzielnienie wychowanków w wysokości 539 795,91 zł, z czego:
 - świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 88 osób) – 402 884,46 zł,
 - pomoc rzeczowa (dla 17 osób) - 46 769,45 zł,
 - pomoc na usamodzielnienie (dla 17 osób) – 89 092,00 zł,
 - pomoc mieszkaniowa (dla 2 osób) - 1 050,00 zł,
- 4) wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla siedmiu zawodowych rodzin zastępczych w wysokości 233 353,11 zł;
- 5) wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 173 471,33 zł;
- 6) opłata za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w wysokości 58 786,79;
- 7) pozostałe koszty (delegacje służbowe, badania psychologiczne kandydatów, opłaty bankowe, itp.) w wysokości 11 879,69 zł.

W 2013 r. Powiat Inowrocławski otrzymał środki w kwocie 252 204,10 zł na finansowanie wydatków na opiekę i wychowanie 25 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów umieszczonych w 17 rodzinach zastępczych. Poszczególne powiaty przekazały następujące kwoty:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
1	Powiat Aleksandrowski	3	25 488,74 zł
2	Powiat Braniewski	3	21 780,00 zł
3	Powiat Brodnicki	3	73 842,49 zł
4	Powiat Bydgoski	1	6 312,08 zł
5	Powiat Koniński	1	6 109,68 zł
6	Miasto Jaworzno	1	5 850,00 zł
7	Powiat Legnicki	2	24 800,00 zł
8	Powiat Lubański	1	6 840,00 zł
9	Miasto Malbork	1	5 676,48 zł

10	Powiat Mogileński	2	15 649,16 zł
11	Powiat Policki	1	7 920,00 zł
12	Powiat Radziejowski	1	12 830,96 zł
13	Powiat Sępoleński	1	9 124,73 zł
14	Miasto Włocławek	1	12 000,00 zł
15	Powiat Żniński	1	1 502,14 zł
16	Powiat Słupski	1	11 445,16 zł
17	Miasto Wrocław	1	5 032,48 zł
Razem		25	252 204,10 zł

Ustawa zobowiązała gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej do ponoszenia kosztów w wysokości 10% (w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy) i 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy) wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinie zastępczej. Z tego tytułu powiat otrzymał kwotę 54 693,22 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków (10%)	kwota otrzymanych środków (30%)
1	Miasto Inowrocław	25	15 782,99	10 526,50
2	Gmina Inowrocław	11	6 808,30	3 883,55
3	Gmina Kruszwica	4	5 188,08	2 225,41
4	Gmina Gniewkowo	9	7 515,30	1 090,00
5	Gmina Pakość	1	794,61	0,00
6	Gmina Janikowo	1	878,48	0,00
Razem		51	36 967,76	17 725,46

Źródłem finansowania poniesionych wydatków w rozdziale „Rodziny zastępcze” były:

- środki własne powiatu w wysokości 3 622 411,66 zł (w tym z wpłat gmin i powiatów za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych - 146 399,15 zł),
- dotacje celowe z innych jst w wysokości 160 498,17 zł na dzieci przebywające w rodzinach zastępczych,

- dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości 10 600,00 zł na wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych,
- dotacje celowe z budżetu państwa w wysokości 33 498,94 zł na wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2013 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów przebywało 6 dzieci z terenu naszego powiatu, na których utrzymanie Powiat Inowrocławski poniósł wydatki w kwocie 215 650,09 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota przekazanych środków
1	Miasto Bydgoszcz	1	43 238,65
2	Powiat Włocławski	1	31 101,06
3	Powiat Człuchowski	1	40 487,80
4	Powiat Gnieźnieński	1	27 367,02
5	Powiat Grudziądzki	1	27 250,88
7	Powiat Żniński	1	46 204,68
Razem		6	215 650,09

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. zobowiązała gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej do ponoszenia wydatków w wysokości 10% (pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy) i 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Z tego tytułu powiat otrzymał kwotę 146 381,94 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków (10%)	kwota otrzymanych środków (30%)
1	Gmina Gniewkowo	5	12 784,97	0,00
2	Gmina Inowrocław	3	3 888,90	0,00
3	Miasto Inowrocław	22	57 870,42	24 922,04
4	Gmina Kruszwica	6	1 785,25	34 894,55
5	Gmina Pakość	1	2 844,33	0,00
6	Gmina Rojewo	1	1 103,78	0,00
7	Gmina Złotniki Kujawskie	1	3 493,06	2 794,64
Razem		39	83 770,71	62 611,23

W roku 2013 w naszych placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 9 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów. Na utrzymanie tych dzieci do budżetu powiatu w okresie sprawozdawczym wpłynęło 247 871,67 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków
1	Powiat Nakielski	4	102 917,28
2	Powiat Radziejowski	2	39 007,76
3	Powiat Toruński	1	21 363,45
4	Miasto Włocławek	1	41 866,05
5	Powiat Żniński	1	42 717,13
Razem		9	247 871,67

Jednym z zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest usamodzielnianie wychowanków:

- rodzin zastępczych,
- rodzinnych domów dziecka,
- placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych,
- specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych,
- młodzieżowych ośrodków wychowawczych,
- zakładów poprawczych i innych w przypadku, gdy umieszczenie nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu.

W 2013 roku osobom usamodzielnionym z placówek opiekuńczo-wychowawczych ze środków własnych powiatu wypłacono następujące świadczenia:

1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- na kontynuowanie nauki (dla 47 osób)	173 159,13 zł,
- pomoc na usamodzielnienie (dla 16 osób)	65 928,60 zł,
- pomoc rzeczowa (dla 13 osób)	32 481,42 zł,
- pomoc mieszkaniowa (dla 8 osób)	<u>8 745,00 zł,</u>
	280314,15 zł.

2. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze:

- na kontynuowanie nauki (dla 1 osoby)	5 929,20 zł,
- pomoc rzeczowa (dla 2 osób)	<u>7 366,84 zł,</u>
	13 296,04 zł.

3. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze:

- na kontynuowanie nauki (dla 12 osób)	46 922,96 zł,
- pomoc na usamodzielnienie (dla 3 osób)	8 235,00 zł,
- pomoc rzeczowa (dla 3 osób)	6 887,33 zł,
- pomoc mieszkaniowa (1osoba)	<u>300,00 zł,</u>
	62 345,29 zł.

Na obsługę finansową przekazanych świadczeń wydatkowano kwotę 234,35 zł.

Źródłem finansowania poniesionych wydatków w rozdziale „Placówki opiekuńczo-wychowawcze” były:

- środki własne powiatu w wysokości 5 389 424,77 zł (w tym wpłaty gmin i powiatów za dzieci umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 147 310,26zł),
- dotacje celowe z powiatów za dzieci umieszczone w placówce w wysokości 246 943,35 zł,
- dotacje celowe z budżetu państwa na dziecko cudzoziemskie w wysokości 37 000,00 zł.

14. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

W 2013 r. przekazano w wersji elektronicznej do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego za pomocą Statystycznej Aplikacji Centralnej (SAC) sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, tj. w lipcu 2013 r. sprawozdanie za okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2013 r. oraz w styczniu 2014 r. sprawozdanie za okres od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

15. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej danych, o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

W 2013 r. powiat inowrocławski nie przekazał do biura informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości, za okres dłuższy niż 12 miesięcy, z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

II. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 76 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Na terenie powiatu inowrocławskiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego.

5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

W roku sprawozdawczym opiekunowie zastępczy wyrazili potrzebę podniesienia swoich kompetencji dotyczących problemu seksualności dzieci i młodzieży. Szkolenie w tym zakresie odbyło się 17 grudnia 2013 r., przeprowadzili je specjaliści z Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Poznaniu.

6. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Funkcjonowanie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zostało opisane w zadaniach powiatu - punkt 6 w rozdziale I. Jednocześnie prowadzona była grupa wsparcia dla dzieci z rodzin zastępczych. Odbyły się dwa spotkania, w których uczestniczyło po 6 dzieci. Celem zajęć było rozwijanie mocnych stron oraz umiejętności i zainteresowań dzieci. Różnorodne gry i zabawy interakcyjne oraz konkursy sprawnościowe były okazją do dobrej zabawy oraz bliższego poznania uczestników.

W jednym ze spotkań uczestniczyli opiekunowie zastępczy wraz z podopiecznymi. Przeprowadzone warsztaty plastyczne, których celem było tworzenie palmy wielkanocnej, umożliwiły twórcze spędzanie czasu wolnego oraz zacieśnianie więzi rodzinnych.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

W 2013 r. rodziny zastępcze, które wyraziły potrzebę wsparcia, korzystały z pomocy wolontariuszy działających przy Stowarzyszeniu Wzajemnej Pomocy „Flandria” w Inowrocławiu. Pomagali oni w nauce języka angielskiego, odrabianiu lekcji, spędzali z dziećmi czas wolny.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2013 r. współpracował z ośrodkami pomocy społecznej w celu zgromadzenia dokumentacji niezbędnej do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej. Oprócz tego kontaktowano się z ośrodkami i instytucjami oświatowymi w celu ustalenia oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Z ośrodkami pomocy społecznej współpracowano również w celu ustalenia sytuacji rodziców biologicznych i możliwości powrotu dzieci z pieczy zastępczej.

Ze szkołami kontaktowano się w celu ustalenia sytuacji dydaktyczno-wychowawczej dzieci oraz współpracy między rodzicami biologicznymi, rodziną zastępczą a szkołą.

W ocenie sytuacji dziecka i możliwości jego powrotu do domu oraz ocenie rodziny zastępczej, ważne jest m.in. ustalenie czy rodzice biologiczni/rodzina zastępcza interesowali się postępami dziecka w nauce, jego zachowaniem i funkcjonowaniem w środowisku szkolnym. Kontaktowano się ze szkołami także w celu ustalenia aktualnej sytuacji szkolnej osób usamodzielnianych ich frekwencji i postępów w nauce.

Współpraca z sądami polegała na ustalaniu sytuacji prawnej dzieci, występowaniu z wnioskiem o ustalenie opiekuna prawnego, co jest niezbędne, aby móc zgłosić dziecko do adopcji. Przekazywane były aktualne informacje o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych, w przypadkach, kiedy nie było możliwości powrotu dzieci do rodziny naturalnej składane były wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców. Składane były również wnioski o rozwiązanie rodzin zastępczych w przypadku ustania przyczyn umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. Przesyłane były również zapytania o miejsce zamieszkania dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej.

Z ośrodkiem adopcyjnym kontaktowano się głównie w momencie zgłaszania informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował również z innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie w celu zawierania porozumień w sprawie przyjęcia, warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinie zastępczej i wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu inowrocławskiego oraz terenie innych powiatów.

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Poradnictwo jest prowadzone w ramach funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej przez prawnika, psychologa, pedagoga. Jednocześnie koordynatorzy weszli 406 razy w środowisko rodzin zastępczych. Podczas tych wizyt udzielali porad i starali się pomagać w rozwiązywaniu bieżących spraw.

10. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Do dyspozycji rodzin zastępczych są prawnicy zatrudnieni w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy PCPR-ze w Inowrocławiu. Działalność prawnika polega na udzielaniu poradnictwa prawnego rodzinom zastępczym, usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i placówek, ofiarom przemocy w rodzinie. Udzielano porad prawnych z zakresu wykonywania władzy rodzicielskiej, ustalania osobistych kontaktów z dzieckiem, alimentacji, a także udzielano pomocy w sporządzaniu pism procesowych.

11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Centrum co trzy miesiące przeprowadzało okresową ocenę sytuacji dzieci do lat trzech przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, a dla starszych podopiecznych co pół roku.

W celu dokonania okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej zbierał informacje m.in.

z dokumentów źródłowych (karty dziecka, karty rodziny zastępczej i innych dokumentów źródłowych posiadanych przez organizatora).

Informacje na temat dzieci zbierano również poprzez konsultacje z rodzinami zastępczymi, które dotyczyły w szczególności sytuacji zdrowotnej dzieci, sytuacji szkolnej, kontaktu z rodzicami biologicznymi, występujących trudności z dzieckiem i innych ważnych informacji na temat dzieci. W przypadku dzieci w wieku szkolnym pozyskiwano również informacje ze szkoły, w której uczą się dzieci. Informacja ta dotyczyła w szczególności ustalenia sytuacji dydaktyczno-wychowawczej dzieci oraz ustalenie czy rodzice biologiczni/rodzina zastępcza interesują się postępami dziecka w nauce, jego zachowaniem i funkcjonowaniem w środowisku szkolnym.

Przy dokonywaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej kontaktował się z ośrodkami pomocy społecznej w celu ustalenia informacji dotyczącej funkcjonowania rodziców biologicznych i możliwości powrotu dzieci z pieczy zastępczej.

Zorganizowano zespół do spraw pieczy zastępczej, w którym brali udział przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej a także pedagog, psycholog, pracownik socjalny, koordynator rodzin zastępczych oraz pracownik ośrodka adopcyjnego. Podczas pracy zespołu omawiano sytuację poszczególnych dzieci, ustalono plany pomocy dziecku oraz zasadność dalszego pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Protokoły dokonanej oceny przekazano do właściwych sądów.

W ciągu roku:

- wypełniono 443 karty informacyjne dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- wypełniono 155 kart rodzin zastępczych.

Przedstawiciel organizatora wziął także udział w 45 zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy instytucjonalnej na terenie powiatu.

W 2013 r. przeprowadzono również ocenę funkcjonowania wszystkich rodzin zastępczych powiatu inowrocławskiego. W czterech przypadkach stwierdzono potrzebę ponownego zweryfikowania wydolności rodziny zastępczej, o problemach poinformowano sąd.

12) Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia

rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

W 2013 r. szkolenia dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze wg. programu „Rodzina” ukończyło 6 osób. Osoby te otrzymały kwalifikacje do pełnienia niezawodowych rodzin zastępczych i objęły opieką i wychowaniem 5 dzieci. Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 sierpnia 2013 r. nr 11/2013/RZ został zatwierdzony program szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych pod nazwą „Sztuka rodzicielstwa zastępczego”, którego autorami są koordynatorzy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu. Program ten obejmuje 13 warsztatów o łącznej liczbie 52 godzin. Dodatkowo kandydaci zobligowani byli do odbycia 10 godzin zajęć praktycznych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W roku 2013 umożliwiono rodzinom zastępczym podnoszenie kwalifikacji poprzez udział w następujących spotkaniach:

- 13 marca 2013 r. odbyły się warsztaty dla rodzin zastępczych z psychologiem, na których doskonalono metody pracy opiekuna z dzieckiem nadpobudliwym;
- 17 grudnia 2013 r. odbyło się szkolenie dla opiekunów zastępczych, dotyczące seksualności dzieci i młodzieży prowadzone przez TKOPD w Poznaniu;
- ponadto w ciągu roku odbyło się 2 cykle 10-godzinnych szkoleń dla spokrewnionych rodzin zastępczych podnoszące ich kompetencje wychowawcze.

13. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

14. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

W roku 2013 umożliwiono rodzinom zastępczym podnoszenie kwalifikacji poprzez udział w następujących spotkaniach:

- 13 marca 2013 r. odbyły się warsztaty dla rodzin zastępczych z psychologiem, na których doskonalono metody pracy opiekuna z dzieckiem nadpobudliwym,

- 17 grudnia 2013 r. odbyło się szkolenie dla opiekunów zastępczych, dotyczące seksualności dzieci młodzieży prowadzone przez TKOPD w Poznaniu,
- ponadto w ciągu roku odbyło się 10-godzinne szkolenie dla spokrewnionych rodzin zastępczych podnoszące kompetencje wychowawcze.

W roku sprawozdawczym odbyły się 4 spotkania grup wsparcia dla rodzin zastępczych, na których opiekunowie zastępczy mieli możliwość wymiany doświadczeń, podniesienia swoich kwalifikacji. Pogłębione zostały informacje dotyczące pracy z dzieckiem nadpobudliwym oraz wymienione doświadczenia w leczeniu specjalistycznym małych dzieci. W październiku podczas spotkania rodzin zastępczych przeprowadzono zajęcia psychoedukacyjne dotyczące przemocy w rodzinie pn.: „Przemoc w rodzinie – dobro dziecka zależy od Ciebie”.

15. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

W związku z wejściem w życie ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawił pierwsze sprawozdanie Staroście Inowrocławskiemu i Radzie Powiatu Inowrocławskiego w kwietniu 2013 r. Sprawozdanie stanowiło załącznik do uchwały Nr XXX/299/2013 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 26 kwietnia 2013 r.

16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2013 r. zgłoszono 10 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do OA w Jaksicach. Dla 2 małych dzieci pozyskano rodzinę i zakończono procedurę adopcyjną. Troje dzieci na mocy postanowienia sądu przebywało na styczności u kandydatów na rodziców adopcyjnych.

17. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W 2013 r. nie było konieczności zorganizowania opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie mogła sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

III. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2014.

Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej obejmują zadania powiatu i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z tego zakresu i są ujęte w budżecie na 2014 rok.

Za priorytetowe w 2014 r. uznano:

- 1) promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu inowrocławskiego w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze i rodziny pomocowe oraz promocję idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu, w szczególności poprzez rozwój wolontariatu na rzecz systemu pieczy zastępczej;
- 2) zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci oraz możliwości finansowych powiatu w tym zagwarantowanie w budżecie Powiatu Inowrocławskiego środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych;
- 3) utworzenie jednej rodziny zastępczej zawodowej;
- 4) wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, także pod względem finansowym;
- 5) objęcie rodzin opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
- 6) organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie, zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, a także pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 7) dalsze prowadzenie grupy wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą;
- 8) na świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych potrzeba 2 311 000 zł;
- 9) na pomoc jednorazową i losową rodzin zastępczych potrzeba 45 000 zł;
- 10) na wynagrodzenie zawodowych rodzin zastępczych potrzeba 200 578 zł;
- 11) na wynagrodzenie rodzin pomocowych potrzeba 7 000 zł;
- 12) na zatrudnienie pomocy dla zawodowych rodzin zastępczych potrzeba 7 200 zł;
- 13) na opłaty związane z utrzymaniem i remontem pomieszczeń zawodowych rodzin zastępczych potrzeba 8 000 zł;
- 14) na dofinansowanie do wypoczynku dziecka potrzeba 15 000 zł;

15) na pomoc pieniężną dla osób usamodzielnianych potrzeba 875 400 zł, w tym:

- na kontynuowanie nauki – 615 000 zł,
- na wyprawki rzeczowe – 88 000 zł,
- na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych – 24 000 zł,
- na usamodzielnienie – 133 400 zł.

Inowrocław, w kwietniu 2014 r.